

Kennis ophalen

Wat ga je leren?

Je kunt straks:

- achtergrondkennis verbinden aan wat je leest
- na het lezen uitleggen of je achtergrondkennis is veranderd en hoe

Wat ga je doen?

Je gaat een tekst lezen over honden. Lees de uitleg hierna en maak dan de vragen. Lees de tekst nog niet!

Wat moet je weten?

Je weet dat tijdens het lezen je achtergrondkennis verandert. Dat kan door nieuwe woorden, door nieuwe informatie of door argumenten in de tekst. Na het lezen kun je controleren of jouw achtergrondkennis is veranderd door wat je gelezen hebt.

Voorbeeld

Onderwerp:	Parijs
Jouw achtergrondkennis eerst:	Parijs is de hoofdstad van Frankrijk.
In de tekst:	In de Romeinse tijd leefde er een Gallisch volk, de Parisii, op de plek waar nu Parijs ligt.
Jouw achtergrondkennis nu:	Parijs is de hoofdstad van Frankrijk en is genoemd naar de Parisii, een Gallisch volk.

Je uitgebreide of aangepaste achtergrondkennis gebruik je weer bij een nieuwe tekst. Gebruik je achtergrondkennis voor, tijdens en na het lezen. Je breidt dan je woordenschat en je kennis uit. Ook kun je over steeds meer dingen een mening krijgen.

Moeilijke woorden

apporteren	= (bij honden) een voorwerp terugbrengen nadat de baas het weggegooid heeft
de omhelzing	= een knuffel waarbij je je handen om iemands hals slaat
alert	= oplettend, klaar om in actie te komen

De taal van een hond

In coronatijd halen veel mensen een hond uit het asiel. Honden zijn leuk gezelschap, maar bedenk dat ze niet altijd willen spelen of knuffelen.

Soms is een hond moe, boos of bang. Dat laat hij dan merken: hij blaft, gromt of piept. Je ziet het ook aan zijn oren, zijn staart of zijn hele lijf.

Spelen

Je gooit een bal, je hond racet erachteraan en komt hem braaf terugbrengen.

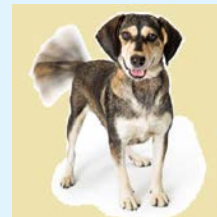
Apporteren verveelt nooit. Het is een van de spelletjes die honden graag doen. Net als een speurtocht – met hondensnoepjes! – en verstoppertje. Maar er zijn ook spelletjes die je beter kunt laten. Laat hem niet achter jou aan rennen, en ga ook niet stoeien of touwtrekken. De kans bestaat dat je hond daar zo enthousiast van wordt, dat hij je pijn kan doen. Daarbij merkt je hond dan dat hij sneller en sterker is. Dan gaat hij de baas over jou spelen!

Aaien

Een hond die naar je gromt of hapt als je hem aait, dat wil je niet. Maar je wilt hem zo graag knuffelen. Dat mag, maar aai hem nooit op zijn kop. Veel honden vinden dat niet fijn en denken dan dat jij de baas wilt zijn. Ook van een omhelzing houden ze meestal niet. Ze voelen zich dan gevangen. Hoe aai je een hond dan wel goed? Over zijn borst, zijn schouder of in zijn hals.

Praten

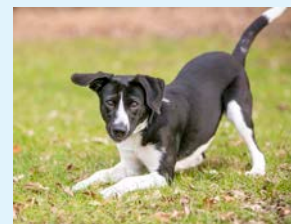
Gelukkig kan een hond je ook zelf vertellen wat hij wel en niet fijn vindt. Niet met woorden natuurlijk, maar met zijn lichaam. Een hond 'praat' met zijn staart, zijn oren en zijn hele lijf. Neem kwispelen. Denk jij dat een kwispelende hond altijd vrolijk en vriendelijk is? Nee! Honden zwaaien hun staart ook heen en weer als ze bang of boos zijn.

Houding

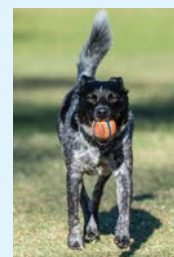
Hoe kun je dan wel zien of een hond vrolijk is en wil spelen? Aan zijn speciale speelhouding: de spelboog.

Als een hond wil spelen, steekt hij zijn billen omhoog en duwt hij zijn voorkant naar de grond. Vaak kwispelt hij daarbij. Zijn staart is dan los en soepel. Kwispelt hij met een stijve staart, dan is hij eerder boos of bang.

Oren

Aan de oren van een hond zie je ook hoe hij zich voelt. Staan zijn oren naar voren? Dan voelt hij zich sterk of is hij alert, bijvoorbeeld omdat hij iets hoort. Staan zijn oren naar achteren? Dan kan hij bang zijn. Maar het is ook een manier om je vriendelijk te begroeten. Met zijn oren naar achteren zegt een hond: 'Hoi, jij mag de baas zijn, ik gehoorzaam wel. Gooi de bal maar, dan ga ik hem halen.'

Kortom, honden doen graag spelletjes met je, zoals apporteren. Als ze zin hebben om te spelen, zie je dat aan hun lijf, hun staart en hun oren. Soms hebben ze geen zin om te spelen. Laat ze dan gewoon met rust.

Maak de vragen**1 Lees de titel en bekijk de afbeeldingen.**

- a Welke geluiden kunnen honden maken? Schrijf er drie op.

- b Hoe 'praten' honden nog meer, denk je? Kruis aan.

☐ met hun hele lijf	☐ met hun staart
☐ met hun oren	☐ met al deze dingen

- c Lees nu de eerste, vetgedrukte alinea. Klopten je antwoorden bij vraag 1a en 1b? Verbeter ze zo nodig. Gebruik een andere kleur.

2 Lees het kopje in regel 8.

- a Hoe kun je het best met een hond spelen? Markeer de goede antwoorden.

Je kunt een hond *achter je aan laten rennen / laten apporteren*.

Je kunt met een hond *verstoppertje spelen / stoeien*.

Je kunt met een hond *een speurtocht doen / touwtrekken*.

- b Lees nu de alinea *Spelen*. Klopten je antwoorden bij vraag 2a? Verbeter ze zo nodig. Gebruik een andere kleur.

- c Is je achtergrondkennis veranderd na het lezen? Markeer en vul in.

Ja / Nee, want ik wist _____

3 Lees het kopje in regel 17.

- a Welke zin over honden aaien is **niet** waar, denk je? Kruis aan.

☐ Een hond vindt het fijn als je hem in zijn hals aait.
☐ Een hond vindt het fijn als je hem op zijn kop aait.
☐ Een hond vindt het fijn als je hem over zijn borst aait.
☐ Een hond vindt het fijn als je hem over zijn schouder aait.

- b Vindt een hond een omhelzing fijn, denk je? Markeer en vul in.

Ja / Nee, want _____

- c Lees nu de alinea *Aaien*. Klopten je antwoorden bij vraag 3a en 3b? Verbeter ze zo nodig. Gebruik een andere kleur.

4 Hoe voelt een hond zich als hij kwispelt, denk je?

- a Maak een woordweb. Je mag extra lijnen in het web tekenen.

- b Lees de alinea *Praten*. Is je achtergrondkennis nu veranderd? Voeg nieuwe dingen toe in je woordweb. Gebruik een andere kleur.

5 Kijk naar de afbeelding naast regel 33 t/m 38.

- a Wil de hond op de afbeelding spelen, denk je? Markeer en vul in.

Ja / Nee, want _____

- b Lees de alinea *Houding*. Klopte je antwoord bij vraag 5a?

Verbeter het zo nodig. Gebruik een andere kleur.

- c Hoe heet de houding van de hond? Markeer het antwoord in de tekst.

6 Wat kan een hond zeggen met zijn oren, denk je?

- a Maak een tabel. Kies uit: *sterk, bang, ontspannen, alert, moe, gehoorzaam*.

oren naar voren	oren naar achteren

- b Lees de alinea *Oren*. Klopten je antwoorden bij vraag 6a?

Verbeter ze zo nodig. Gebruik een andere kleur.

7 Lees de tekst helemaal.

Stella heeft een hond gekregen uit het asiel. Zij vindt hem zo lief dat ze altijd met hem wil knuffelen, zelfs als ze slaapt. Heeft de tekst *De taal van een hond* haar mening veranderd, denk je? Markeer jouw antwoord en vul in.

Ja / Nee, want _____

Maak de vragen 8, 9 en 10 op een apart blaadje.

8 Honden geeuwen ook, net als mensen.

- a Wat bedoelt een hond als hij geeuwt, denk je? Leg je antwoord uit.

- b Lees de tekst hieronder. Is je achtergrondkennis nu veranderd?

Geeuwen doet een hond natuurlijk als hij net wakker wordt of als hij moe is, net als jij. Maar hij kan het ook doen omdat hij gespannen is. Bijvoorbeeld als je hem een opdracht geeft die hij niet begrijpt. Of als je heel lang treuzelt voordat je klaar bent om hem buiten uit te laten. Dan wordt hij ongeduldig.

9 Je weet nu veel meer over honden en hondentaal.

Stel tien regels op om zo goed en veilig mogelijk met honden om te gaan. Bedenk de regels zelf. Gebruik de informatie uit de tekst en denk zelf na.

10 Niet iedereen vindt het slim om nu een hond uit het asiel te halen.

Wat zijn hun argumenten daarvoor, denk je? Bedenk twee argumenten.

Wat heb je geleerd?

In deze les heb je geleerd dat je je achtergrondkennis voor, tijdens en na het lezen gebruikt. Lees je iets nieuws? Dan breid je je woordenschat en kennis uit. Ook kun je over steeds meer dingen een mening krijgen.